

سیاست‌های ملی کتابخانه‌های عمومی
مورد پژوهی‌های بین‌المللی

نوشتۀ جان هلینگ
ترجمۀ نروه مترجمان
به کوشش و ویرایش محمد خندان

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

مؤسسه تحقیقاتی اسناد و کتابخانه ملی

John Helling

**Public Libraries and their National Policies;
International case studies**

Oxford Cambridge New Delhi: Chandos Publishing, 2012

Helling, John	: هلینگ، جان	سرشناسه
سیاست‌های ملی کتابخانه‌های عمومی؛ مورد پژوهی‌های بین‌المللی / نوشته جان هلینگ؛ ترجمه گروه مترجمان بهمن گرشاسی و ویرایش محمد خندان	: سیاست‌های ملی کتابخانه‌های عمومی؛ مورد پژوهی‌های بین‌المللی / نوشته جان هلینگ؛ ترجمه گروه مترجمان بهمن گرشاسی و ویرایش محمد خندان	عنوان و نام پدیدآور
تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، مؤسسه کتاب‌نشر، ۱۳۹۴.	: تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، مؤسسه کتاب‌نشر، ۱۳۹۴.	مشخصات نشر
۲۱۸ ص.	: ۲۱۸ ص.	مشخصات ظاهری
۹۷۸۶۰۰۳۵۲۱۸۲۷	: ۹۷۸۶۰۰۳۵۲۱۸۲۷	شابک
فیبا	: فیبا	وضعیت فهرست‌نویسی
Public Libraries and their National Policies; International case studies	: Public Libraries and their National Policies; International case studies	عنوان اصلی
محمد خندان، ابراهیم افشار، حیدر مختاری، حسین مختاری معمار، یوسف عابدی، علی‌حسین قاسمی، سیامک محبوب، علیرضا رستمی گومه، آرزو پلویی	: محمد خندان، ابراهیم افشار، حیدر مختاری، حسین مختاری معمار، یوسف عابدی، علی‌حسین قاسمی، سیامک محبوب، علیرضا رستمی گومه، آرزو پلویی	سایر پدیدآورندگان
کتابخانه‌های عمومی	: کتابخانه‌های عمومی	موضوع
خندان، محمد، ۱۳۶۱-، مترجم و ویراستار	: خندان، محمد، ۱۳۶۱-، مترجم و ویراستار	شناسه افزوده
نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور. مؤسسه کتاب‌نشر	: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور. مؤسسه کتاب‌نشر	شناسه افزوده
۱۳۹۴ ۹۷۸۶۰۰۳۵۲۱۸۲۷	: ۱۳۹۴ ۹۷۸۶۰۰۳۵۲۱۸۲۷	رده‌بندی کنگره
۲۰	: ۲۰	رده‌بندی دیویی
۴۱۵۵۳۰۲	: ۴۱۵۵۳۰۲	شماره کتابشناسی ملی

سیاست‌های ملی کتابخانه‌های عمومی؛ مروری بر هم‌ای بین‌المللی

نوشته جان هلینگ

مترجمان: محمد خندان، ابراهیم افشار، حیدر مختاری، حسین مختاری، سمار
یوسف عابدی، علی حسین قاسمی، سیامک محبوب، علیرضا رستمی، نومه، آرزو پلویی

به کوشش و ویرایش محمد خندان

طراح جلد و صفحه‌آرا: رحیم کبیر صابر

چاپ اول: اسفند ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

سخن ناشر

«و تن» مهم ترین سرچشمه در ایجاد و دوام خودآگاهی تاریخی بشر است. پیوند بربر، آدمیان با متن است که مشخصه وجودی انسان به عنوان موجود نمادساز را تحقق بخشیده و او را به موجود ممتازی بدل ساخته است که می تواند از گذشته عبور گیرد، حال را بسازد، و آینده را پیش بینی نماید. گسیختگی این پیوند در هر جامعه، به معنای انهدام خودآگاهی تاریخی؛ و تبدیل شدن اعضای آن جامعه به برادی است که از آنچه انسان بودن ایشان را در گذر تحول نمادهای فرهنگی رخنه اعی بر ساخته، گسسته اند.

کتابخانه به عنوان یکی از مهم ترین ارکان ایجاد پیوند میان انسان و متن، خود همواره نماد شکوفایی یا زوال جوامع بوده است. هر گاه یک جامعه در جهت اشراف بر داشته های فرهنگی و اجتماعی خود یا سایر جوامع حرکت کرده و خواسته است تا از دل خودآگاهی کسب دانش، آگاهی و دانایی نو بهرورد و حال و آینده خود را بسازد، کتابخانه ها رونق گرفته اند و هر گاه نادانی و از خود بیگانگی یا خودکامگی، وقوف به نشانه های تاریخی یک ملت را ممنوع و معلق ساخته است، پیوندها گسسته است و کتابخانه ها افول کرده اند.

کتابخانه عمومی در میان سایر کتابخانه ها، جایگاه ویژه ای در جامعه دارد. از یک سو، در صف اول تماس با آحاد جامعه قرار دارد و از سوی دیگر، در دولت مدرن، نقش یک قلمرو عمومی را برای پر کردن شکاف دولت - ملت و کم رنگ ساختن پیامدهای دیوان سالاری (بوروکراسی) ایفا می کند. چنین نهاد ارزشمندی، از دیرباز محل اشتغال کتابدارانی فرهیخته،

دانشمند، کتاب‌شناس و معلم بوده است. کم نیستند دانشمندانی چون کالیماخوس، کاسیدوروس، ابن مسکویه، صاحب‌بن عباد، و لایب‌نیتس که علاوه بر مقام شامخ علمی، شاغل به حرفه شریف کتابداری بوده‌اند. بر این اساس، کتابدار دانشمند و فرهیخته مهم‌ترین رکن در نقش‌آفرینی اجتماعی یک کتابخانه تلقی می‌شود و نقطه‌ای کانونی برای تمرکز بر آموزش و ارتقاء دانش و مهارت است.

از همین رو و در راستای اسناد بالادستی و اهداف راهبردی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، اداره انتشارات و ارتباطات علمی در اداره کل پژوهش و نوآوری نهاد، وظیفه دارد با دیده‌بانی تحولات و نو یافته‌های علمی در حوزه کتابخانه‌های عمومی، همچنین بهره‌مند از مشارکت نخبگان کتابدار و فرهیختگان اندیش در همه رشته‌های مرتبط، متونی متناسب با اقتضائات بومی و ملی (ترجمه و تألیف) فراهم آورد تا در ارتقاء دانش و توان کتابداران، فرزندان تحصیل‌آفرین در جامعه خودآگاه - هم دانشجویانی که در آینده احتمالاً راه به کسی نظری یا حرفه کتابداری کتابخانه‌های عمومی خواهند گشرد هم کتابدارانی که اکنون به این تعهد حرفه‌ای شاغل‌اند - سهمی ادا کند. بر این اساس، اداره کل پژوهش و نوآوری نهاد ضمن استقبال از مشارکت اندیش‌آوران دانشگاهی و کتابداران دانشور در پیدایش (رصد و پیشنهاد موضوعات برای مفاهیم مورد نیاز، ترجمه، تألیف، ویرایش و ...) آثاری در گستره کتابخانه‌های عمومی، امیدوار است بتواند در راستای اعتلای دانش، فرهیختگی و کارآمدی روزافزون کتابداران حال و آینده کتابخانه‌های عمومی، به شیوه‌ای شایسته خدمت‌گزاری کند.

۱. کتاب را به خانواده و به‌ویژه به پدرم تقدیم می‌کنم که
علاوه بر کتابخانه‌های عمومی، چه تفریحی و چه حرفه‌ای،
مدیون اوست؛ که همواره مرا تشویق کرد و دلگرمی بخشید.
به‌طور مشخص دانش زبان او به نگارش فصل‌های مربوط به
فرانسه، سه سال خانوادگی کمک شایانی کرد. از همسر، لیزی، نیز
تشکر می‌کنم که حمایت و معش باعث می‌شود به انجام اموری
توفیق یابم که در حالت عادی، گزینه‌ای برای انجام‌شان ندارم.
بی‌نهایت شاکرم که این کسان بسیار کسان دیگر، در زندگی‌ام
نقش آفرین بوده و هستند.

جان - یینگ

درباره نویسنده

جان هیلینگ در سال ۲۰۰۶ از دانشگاه ایندیانا مدرک کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی گرفت و پس از آن در کتابخانه عمومی نیویورک مشغول به کار شد. سپس مدیریت کتابخانه عمومی بخش «بلومفیلد استرن‌گرین» را عهده‌دار شد و به‌صورت پاره‌وقت به تدریس مدیریت کتابخانه‌های عمومی در مدرسه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه ایندیانا پرداخت. جان در سال ۲۰۱۱ به اخراج بورما فولبرایت نائل آمد تا با استفاده از آن، سیاست ملی کتابخانه‌های عمومی فنلاند را مورد بررسی قرار دهد. وی در مطالعات پیاده‌سازی سیاست ملی را، از مفهوم پردازی ذهنی تا اجرای عملی، مورد بررسی قرار داد تا بهترین اقدامات را شناسایی کند. آغاز انتشار نوشته‌های جان به نقد کتاب‌هایی برمی‌گردد که برای لایبرری‌شناسان نوشت. وی مقاله‌هایی را در مجله‌های پژوهشی و نیز به‌صورت فصلی از یک کتاب، در موضوعات مرتبط با مدیریت کتابخانه‌های عمومی منتشر کرد و هم‌اکنون به‌صورت نویسنده آزاد برای «میدلیس استار» مطلب می‌نویسد. «سیاست‌های ملی کتابخانه‌های عمومی» اولین کتاب اوست.

فهرست

۵	 سخن ناشر
۸	 دربارهٔ ناسنده
۱۱	 فصل ۱: مقدمه
	 ترجمهٔ محمد خدایان
۲۱	 فصل ۲: ایالات و حدهٔ آمریکا
	 ترجمهٔ محمد خدایان
۳۹	 فصل ۳: کانادا
	 ترجمهٔ ابراهیم افشار
۵۹	 فصل ۴: فنلاند
	 ترجمهٔ سیامک محبوب
۷۵	 فصل ۵: سوئد
	 ترجمهٔ علی رضا رستمی گومه
۸۷	 فصل ۶: انگلستان
	 ترجمهٔ ابراهیم افشار
۱۰۳	 فصل ۷: فرانسه
	 ترجمهٔ حیدر مختاری
۱۲۱	 فصل ۸: آفریقای جنوبی
	 ترجمهٔ یوسف عابدی

فصل ۹: سنگال	۱۳۷
ترجمه علی حسین قاسمی	
فصل ۱۰: هند	۱۵۱
ترجمه حسین مختاری معمار	
فصل ۱۱: ترکمنستان	۱۶۵
ترجمه آرزو پلویی	
فصل ۱۲: چین	۱۷۷
ترجمه حیدر مختاری	
فصل ۱۳: ایتالیا	۱۸۷
ترجمه حسن خندان	
فصل ۱۴: نروژ	۲۰۱
ترجمه حسن خندان	
نمایه	۲۰۹